

Handläggare
Susanna Lennström
08-508 26 195**Till**
Trafiknämnden
2019-12-12

Mindre framkomlighetsåtgärder för busstrafiken 2020-2022. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder som syftar till att öka framkomligheten för busstrafiken till en investeringsutgift om 30 mnkr.
2. Trafiknämnden ger trafikkontoret i uppdrag att teckna en ny överenskommelse om samfinansiering av mindre framkomlighetsåtgärder för busstrafiken med Storstockholms lokaltrafik (SL).

Gunilla Glantz
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefJenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Det pågår sedan många år tillbaka ett samarbete mellan trafikkontoret och trafikförvaltningen, Region Stockholm, kring att utreda, projektera och genomföra mindre punktåtgärder som inte ryms inom ramen för handlingsplanen för stombuss, men som bedöms vara viktiga för framkomligheten.

Fokus ligger på mindre, enkla åtgärder som går förhållandevis snabbt att genomföra och kostnaderna för utredning, projektering

och genomförande delas lika mellan trafikförvaltningen och trafikkontoret. Projektet kallas därför för 50/50-projektet.

Exempel på åtgärder är ny- och ombyggnad av busshållplatser, installation av bussprioritering i trafiksignaler, kollektivtrafikkörfält, flytt av refuger och andra mindre gatuombyggnader som syftar till att förbättra busstrafikens framkomlighet. Åtgärderna utförs i regel av trafikkontorets årsentreprenörer.

Till grund för projektet har det funnits en överenskommelse om samfinansiering av mindre framkomlighetsåtgärder för busstrafiken. Den överenskommelsen har löpt ut och ett nytt förslag till avtal har därför tagits fram, se bilaga 1. Förslaget till avtal sträcker sig över 3 år och omfattar åtgärder för totalt högst 10 mnkr per år. Trafikkontoret föreslås få i uppdrag att teckna denna överenskommelse med Storstockholms lokaltrafik (SL). Trafikkontoret föreslås även få i uppdrag att genomföra investeringsåtgärder för 30,0 mnkr för att öka framkomligheten för busstrafiken.

Bakgrund

Det planeras och pågår åtgärder för busstrafikens framkomlighet inom många olika projekt i Stockholms stad. Några exempel är stråkstudier, åtgärdsvalsstudier och projekt inom handlingsplanen för stombuss. Dessutom pågår sedan många år tillbaka ett samarbete mellan trafikkontoret och trafikförvaltningen, Region Stockholm, kring att utreda, projektera och genomföra mindre punktåtgärder som inte ryms inom ramen för handlingsplanen för stombuss, men som bedöms vara viktiga för framkomligheten.

Fokus ligger på mindre, enkla punktåtgärder och kostnaderna för utredning, projektering och genomförande delas lika mellan trafikförvaltningen och trafikkontoret. Projektet kallas därför för 50/50-projektet. Varje enskild åtgärd skulle kunna utföras på delegation, men kontoret har valt att låta nämnden besluta om omfattningen av dessa åtgärder. Omfattningen av de utförda åtgärderna kommer att slutredovisas till nämnden enligt stadens investeringsrutiner.

Åtgärder

Förslag till åtgärder kan exempelvis initieras av trafikförvaltningen, bussoperatörer eller av trafikkontoret. Åtgärdsförslagen stäms sedan av internt hos trafikkontoret respektive trafikförvaltningen innan beslut fattas om vilka åtgärder som ska utredas vidare, projekteras och genomföras. Åtgärderna utförs i regel av trafikkontorets årsentreprenörer.

Konsultkostnader för utredning och projektering samt kostnader för genomförande delas lika mellan trafikförvaltningen och trafikkontoret, så i slutet av varje år fakturerar trafikkontoret trafikförvaltningen på 50 % av dessa kostnader. Kostnader för nerlagd tid står respektive part för själv.

Exempel på åtgärder är ny- och ombyggnad av busshållplatser, installation av bussprioritering i trafiksignaler, kollektivtrafikkörfält, flytt av refuger och andra mindre gatuombyggnader som syftar till att förbättra busstrafikens framkomlighet.

Överenskommelse

Till grund för projektet har det funnits en överenskommelse om samfinansiering av mindre framkomlighetsåtgärder för busstrafiken, som undertecknats av trafikkontoret och trafikförvaltningen. Den överenskommelsen har dock löpt ut och trafikkontoret har därför i samarbete med trafikförvaltningen tagit fram ett förslag till en ny överenskommelse, se bilaga 1. Förslaget till avtal sträcker sig över 3 år och omfattar åtgärder för totalt högst 10 mnkr per år.

Trafikkontoret föreslås få uppdraget att teckna denna överenskommelse om samfinansiering av mindre framkomlighetsåtgärder för busstrafiken med Storstockholms lokaltrafik.

I överenskommelsens bilaga beskrivs även den rutin som trafikförvaltningen och trafikkontoret gemensamt tagit fram för initiering och prioritering, utredning, projektering och genomförande av åtgärder. Rutinen är ett levande dokument och justeringar görs kontinuerligt för att förbättra samarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Analys och konsekvenser

Konsekvenser för drift och underhåll, övrig trafik, miljö, tillgänglighet och måluppfyllelse avseende framkomlighetsstrategin målsättningar om att främja kapacitetsstarka trafiksportmedel har analyserats.

Konsekvenser för drift och underhåll

Åtgärderna bedöms i allmänhet ha mycket liten påverkan på kostnader för drift och underhåll. Vissa typer av åtgärder, exempelvis förlängningar av busshållplatser, kan medföra något ökade kostnader för drift och underhåll eftersom de medför större ytor som behöver snöröjas och halkbekämpas och fler betongplattor som kräver underhåll.

Trafikkonsekvenser

Åtgärderna bedöms i allmänhet ha väldigt liten påverkan på övrig trafik. Nya kollektivtrafikkörfält som innebär att yta från övrig trafik tas i anspråk medför dock försämrade framkomlighet för övrig trafik.

Framkomlighetsstrategin

En förbättrad framkomlighet för busstrafiken bidrar till framkomlighetsstrategins mål om att främja kapacitetsstarka färdmedel.

Miljökonsekvenser

En förbättrad framkomlighet för busstrafik kan leda till att fler åker kollektivt istället för med personbil, vilket är positivt ur miljösynpunkt.

Tillgänglighetskonsekvenser

En förbättrad framkomlighet bidrar till bättre möjligheter att resa med buss för alla resenärer, oavsett funktionshinder.

Ekonomi

Kontoret avser att utföra investeringsåtgärder för upp till 10 mnkr per år under åren 2020-2022, totalt 30 mnkr. I den summan ingår förutom entreprenadkostnader även kostnad för utredning, projektering och tidsskrivning.

Kostnaderna samfinansieras mellan trafikkontoret och trafikförvaltningen, vilket innebär att trafikkontoret i slutet av varje år fakturerar trafikförvaltningen på 50 % av kostnaderna för utredning, projektering och genomförande. Respektive part står själv för sina kostnader för tidsskrivning. Projektet förväntas

därmed ha en intäkt på ca 4,5 mnkr per år, totalt ca 13,5 mnkr (50 % av kostnaderna, undantaget kostnader för nerlagd tid). Projektet är inrymt inom kontorets långsiktiga budgetplan.

De föreslagna åtgärderna beräknas inte innebära några nämnvärda drift- och underhållskostnader.

Investeringarna kommer att aktiveras succesivt från och med år 2021. Kapitalkostnaden, som beräknas till cirka 0,3 mnkr år 2021, ökar därefter till 0,9 mnkr år 2023, och minskar sedan med gjorda avskrivningar. Kapitalkostnaden är beräknad med en genomsnittlig avskrivningstid på 20 år och en intern ränta om 0,5 procent.

Jämställdhetsanalys

Studier av resvanor visar att kvinnor står för en något större andel av resorna i kollektivtrafiken än män; i genomsnitt 58 % av kollektivtrafikresenärerna är kvinnor. Framkomlighetsåtgärder för buss kommer därför troligen ge mer nytta för kvinnor än för män. Jämställdhet i transportsystemet handlar emellertid inte om att mäns och kvinnors beteende ska vara lika, utan om att könen ska ha samma möjligheter att resa och att inte något av könen systematiskt missgynnas. Viktigt att notera är också att skillnader mellan hur kvinnor och män reser i Stockholm är relativt små, och att trenden är att de flesta skillnader minskar över tiden.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder som syftar till att öka framkomligheten för busstrafiken till en investeringsutgift om 30 mnkr.

Trafiknämnden ger trafikkontoret i uppdrag att teckna en ny överenskommelse om samfinansiering av mindre framkomlighetsåtgärder för busstrafiken med Storstockholms lokaltrafik (SL) enligt bilaga 1.

Slut

Bilagor

1. Förslag till överenskommelse om samfinansiering av mindre framkomlighetsåtgärder för busstrafiken (50/50-projektet)